

**YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI ARASINDA YURTIÇİ ÖĞRETİM ELEMANI VE
ÖĞRENCİ DEĞİŞİM PROGRAMLARININ DESTEKLENMESİ AMACIYLA
YÜKSEKÖĞRETİM KURULUNCA YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARINA
AKTARILACAK TUTARLARIN KULLANIMI, MUHASEBELEŞTİRİLMESİ, BU
KAPSAMDA YAPILACAK ÖDEMELER İLE DİĞER HUSUSLARA İLİŞKİN ESAS
VE USULLER**

Amaç ve kapsam MADDE 1- (1) Bu esas ve usuller, yükseköğretim kurumları arasında yurtiçi öğretim üyesi ve öğrenci değişim programlarının desteklenmesi amacıyla Yükseköğretim Kurulu tarafından yükseköğretim kurumlarının özel hesaplarına aktarılan tutarların kullanımı, muhasebeleştirilmesi ve bu kapsamda yapılacak ödemeler ile diğer hususları belirlemek üzere hazırlanmıştır.

Dayanak MADDE 2- (1) Bu esas ve usuller, 2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa bağlı (E) işaretli cetvelin 70 inci sırası hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar MADDE 3- (1) Bu esas ve usullerde geçen; a) Farabi Değişim Programı: Yükseköğretim kurumları arasında öğretim üyesi ve öğrenci değişim programını, b) Farabi Değişim Programı Kurum Koordinasyon Ofisi: Yükseköğretim kurumları bünyesinde oluşturulan ve Farabi Değişim Programına ilişkin kayıt ve idari işlemleri yürüten birimi, c) Farabi Değişim Programı Kurum Koordinatörü: Farabi Değişim Programı Kurum Koordinasyon Ofisinin faaliyetlerinin yükseköğretim kurumu adına yürütülmesinden sorumlu ve yükseköğretim kurumlarında üst yönetici tarafından görevlendirilen personeli, ç) Farabi Değişim Programı Öğrencisi: Farabi Değişim Programı kapsamında en az bir, en fazla iki yarıyıl eğitim-öğretim dönemini gidilen yükseköğretim kurumunda gerçekleştirmeye hak kazanan öğrenciyi, d) Öğretim Üyesi Hareketliliği: Öğretim üyelerinin, Farabi Değişim Programı kapsamında kendi kurumu ile protokolü olan başka bir yükseköğretim kurumunda gerçekleştirdikleri faaliyetleri, e) Muhasebe Birimi: Yükseköğretim kurumlarında muhasebe işlemlerinin yürütüldüğü birimi, f) Muhasebe Yetkilisi: Muhasebe biriminin yönetiminden ve yetkili mercilere hesap vermekten sorumlu yetkiliyi, g) YÖK: Yükseköğretim Kurulunu, ğ) Yükseköğretim Kurumu: Üniversiteler ve yüksek teknoloji enstitülerini ifade eder.

Başvuru ve değerlendirme MADDE 4- (1) Yükseköğretim kurumları, bu esas ve usuller kapsamında yapılacak desteklerden yararlanmak amacıyla 1-15 Mayıs günleri arasında YÖK'e başvuruda bulunabilirler. Yükseköğretim kurumları, Farabi Değişim Programı 1 Protokollerinde yer alan programa katılabilecek öğrenci ve öğretim üyelerinin sayıları ile değişim sürelerini dikkate alarak başvurularını yaparlar. Bu başvurular, ilgili yükseköğretim kurumunun toplam öğrenci ve öğretim üyesi sayısı, ikili Farabi Değişim Programı Protokolleri, bu protokollerde yer alan toplam değişim kontenjanları ile bir önceki yıla ilişkin değişim talebi ve gerçekleşen değişim oranları dikkate alınarak YÖK tarafından değerlendirilir ve uygun görülen başvurular kabul edilir. YÖK, mevcut imkanların yükseköğretim kurumları arasında dağıtımında, Farabi Değişim Programı Protokollerinin yükseköğretim kurumları arasında dengeli bir şekilde gerçekleştirilmesini, Farabi Değişim Programının yükseköğretim kurumları arasında etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesini ve yeni kurulan yükseköğretim kurumları lehine değişimin teşvik edilmesini esas alır. (2) YÖK alacağı kararda, aktarılacak tutarın, öğrenci değişimine katılan öğrencilere ödenecek burslar, öğretim üyelerine ödenecek ek ders ücretleri ve harcırahlar, değişimin organizasyonu giderleri ile diğer harcamalar arasındaki dağılımını da belirler.

Kaynak aktarımı MADDE 5- (1) YÖK bütçesinin mevcut veya yeni açılacak tertiplerine kaydedilen ödenekten 4 üncü madde uyarınca desteklenmesine karar verilen başvurulara ilişkin uygun görülen tutarlar, YÖK bütçesine gider kaydedilmek suretiyle program yürütücüsü yükseköğretim kurumunun kamu bankalarından birinde Farabi Değişim Programı Destek Hesabı adıyla açtıracağı banka hesabına aktarılır. Aktarılan tutarlar, ilgili yükseköğretim kurumunun bütçesine gelir kaydedilmeksizin açılacak özel hesaplarda izlenir. Özel hesaplarda izlenen tutarlar, yükseköğretim kurumlarının Strateji Geliştirme Birimlerince açılmış bulunan diğer banka hesapları ile ilişkilendirilmez. Farabi Değişim Programı kapsamında yapılacak aktarmalara ilişkin süreler YÖK tarafından belirlenir.

Özel hesaptan yapılacak harcamalar MADDE 6- (1) Özel hesaplarda izlenen tutarlar sadece, Farabi Değişim Programı kapsamında, öğrenci değişimine katılan öğrencilere ödenecek burslar, öğretim üyelerine ödenecek ek ders ücretleri ve harcırahlar, değişimin organizasyonu giderleri ile diğer harcamalarda kullanılır.

Özel hesabın kullanımı MADDE 7- (1) Özel hesaptan yapılacak ödemelere ilişkin gider gerçekleştirme işlemleri, Farabi Değişim Programı Kurum Koordinasyon Ofisi tarafından yerine getirilir. Üst yönetici tarafından Farabi Değişim Programı Kurum Koordinasyon Ofisinde görevli personel arasından belirlenen gerçekleştirme görevlisinin imzasını müteakip tahakkuk eden giderler, harcama yetkilisi olarak Farabi Değişim Programı Kurum Koordinatörünün muhasebe birimine, muhasebe yetkilisinin de bankaya vereceği talimat üzerine ilgililer adına özel hesaptan ödenir.

Öğrenci bursları MADDE 8- (1) Burslu Farabi Değişim Programı Öğrencisi olma hakkını kazananlara, lisans öğrenimi gören öğrencilere 5102 sayılı Yüksek Öğrenim Öğrencilerine Burs, Kredi Verilmesine İlişkin Kanuna göre ödenmekte olan aylık burs miktarının bir buçuk katı tutarında burs ödenir. (2) Burs miktarının %70'i aylıklar halinde öğrenciye ödenir. Geri kalan burs miktarının toplamı belirlenirken, öğrenciye verilen Katılım Belgesinde yer alan 2 gerçekleşme süresi ve öğrencinin başarı durumu dikkate alınır. Öğrencinin geri kalan burs miktarının ödemesi yapılırken, gerçekleşme süresindeki toplam gün sayısının Farabi Değişim Programı dahilinde normalde gerçekleşmesi gereken gün sayısına oranının, öğrencinin başarılı olduğu derslerin toplam kredisinin almakla yükümlü olduğu derslerin toplam kredisine oranıyla çarpımından çıkan oran esas alınır. Katılım Belgesindeki gerçekleşme süresinin belirlenmesinde değişimin başlangıç ve bitiş günleri de dikkate alınır. Tam aya tamamlanamayan süreler için günlük burs ödemesi yapılır. Günlük ödeme miktarı, aylık ödeme miktarının otuzda biridir.

Öğretim üyelerine yapılacak ödemeler MADDE 9- (1) Öğretim üyelerine, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu ile diğer ilgili mevzuatta yer alan kısıtlamalara bağlı olmaksızın 2914 sayılı Kanunun 11 inci maddesinde unvanlar itibarıyla belirlenen ek ders ücretinin 10 katını geçmemek üzere ekli 1 sayılı listede belirlenen ek ders ücreti ödenir. (2) Öğretim üyelerine yapılacak ödemeler, öğretim üyelerinin kendi yükseköğretim kurumlarının Farabi Değişim Programı Kurum Koordinasyon Ofislerine bildirdikleri hesap numaralarına aktarılarak aylık olarak yapılır. Öğretim üyelerinin harcırahları, 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümleri çerçevesinde ödenir. Özel hesapta yer alan tutarların yetersizliği durumunda, öğretim üyelerinin talebi halinde, diğer hükümler aynı

kalmak şartıyla, ödemesiz öğretim üyesi hareketliliği gerçekleştirilebilir. Aynı memuriyet mahallindeki Farabi Değişim Programı faaliyetine katılan öğretim üyesi için Farabi Değişim Programı kapsamında ödeme yapılmaz.

Değişimin organizasyon giderleri MADDE 10-(1) Yükseköğretim kurumları, Farabi Değişim Programı kapsamında gerçekleştirilecek programlara ilişkin olarak ortak seminerler, ortak derece ve ortak diploma programları gibi değişimi kolaylaştıracak çalışmalar, ortak ders programlarının geliştirilmesi ve uyumlaştırılması, Farabi Değişim Programı kapsamında yer alan faaliyetlerin fiziki ve beşeri altyapısının geliştirilmesi ile Farabi Değişim Programı Kurum Koordinasyon Ofislerinin faaliyetlerinin yürütülmesi gibi değişim organizasyon giderleri için gerekli mal ve hizmet alımlarını özel hesaptan karşılayabilir. Bu kapsamda yapılacak mal ve hizmet alımlarında, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ile ilgili diğer mevzuat hükümleri uygulanır.

Muhasebeleştirme işlemleri ve belgeleri MADDE 11- (1) Özel hesaba aktarılan tutarlar ile bunlardan yapılan harcamalar, bütçe gelir-gider hesaplarıyla ilişkilendirilmeksizin, emanet hesaplarda izlenir. Emanet hesaplardan yapılan bütün işlemlerde Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği eki muhasebe işlem fişi, muhasebeleştirme belgesi olarak kullanılır. Muhasebeleştirme belgelerinin ekine harcama belgelerinin asılları eklenir. Harcama belgelerinin onaylı nüshaları da Farabi Değişim Programı Kurum Koordinasyon Ofislerinde muhafaza edilir.

Harcama belgeleri ve muhafazası Madde 12- (1) Farabi Değişim Programı kapsamında yapılan harcamaların belgelendirilmesinde, Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği hükümleri kıyasen uygulanır. Farabi Değişim Programı faaliyetleri ile ilgili her türlü işlem ve harcamalara ilişkin belgelerin nüshaları, ilgili yükseköğretim kurumu Farabi Değişim 3 Programı Kurum Koordinasyon Ofislerinde genel hükümlere göre muhafaza edilir ve denetime hazır halde bulundurulur.

Aktarma ve iade MADDE 13- (1) Özel hesaplarda izlenen tutarlar, 4 üncü madde uyarınca YÖK kararı ile belirlenen dağılıma uygun olarak harcanır. Ancak, söz konusu dağılımda öğrenci değişimi ile öğretim üyesi hareketliliği için belirlenen ve aktarma amacı doğrultusunda kullanılamayacağı anlaşılan tutarlar arasında ve diğer gider kalemlerinden bu gider kalemlerine üst yöneticinin onayı ile aktarma yapılabilir. Farabi Değişim Programı kapsamında özel hesapta izlenen tutarlardan program süresi sonunda kullanılmayan tutarlar, YÖK'ün ilgili hesaplarına iade edilir.

Sorumluluk MADDE 14- (1) Yükseköğretim kurumları, bu esas ve usullerde kendisine verilen görevlerin mevzuata uygun olarak ve etkin bir şekilde yürütülmesinden ve YÖK'e gerekli bilgi akışının sağlanmasından sorumludur.

Raporlama MADDE 15- (1) Yükseköğretim kurumları, Farabi Değişim Programı faaliyetlerine ilişkin olarak her bir eğitim-öğretim yılı içinde bir ara, bir de nihai raporu YÖK'e sunmakla yükümlüdürler. Ara rapor MADDE 16- (1) Ara raporda, bir eğitim-öğretim dönemini kapsayan sürede Farabi Değişim Programına katılan veya katılması beklenen tüm öğrenci ve öğretim üyelerinin bildirilmesi zorunludur. Bu rapor, ilgili dönem süresince gerçekleştirilen Farabi Değişim Programı Protokolleri, bu protokollerde yer alan faaliyetler, öğretim üyesi ve öğrenci kontenjanları ile ilgili eğitim-öğretim yılı içinde ön kabul ya da kesin kabul yapılan bütün öğrenci ve öğretim üyesi sayılarını içerir. Ara raporlar, 15 Mart'a kadar YÖK'e teslim edilir.

Nihai rapor MADDE 17- (1) Yükseköğretim kurumları, gerçekleştirdikleri yıllık tüm faaliyetleri içeren kurumsal nihai raporlarını 15 Eylül tarihine kadar YÖK'e sunarlar. Bu raporlarda, programa katılan öğretim üyesi ve öğrencilere ilişkin ayrıntılı bilgiler ile gerçekleştirilen tüm harcama ve ödemelere ilişkin ayrıntılı bilgiler yer alır. Raporlar ilgili yükseköğretim kurumunun Farabi Değişim Programı Kurum Koordinatörleri tarafından da imzalanmış olarak, yazılı ve elektronik ortamda YÖK'e iletilir. Raporlarda eksiklik ya da tutarsızlık olması durumunda, bilgilerin doğrulanması veya düzeltilmesi istenir. YÖK'e sunulacak nihai raporda yer alan bilgilerde (kişisel bilgiler, faaliyete ilişkin bilgiler ve ödenek miktarı bilgileri) 30 Eylül gününden sonra herhangi bir değişiklik yapılamaz. Raporların gönderilme tarihleri, YÖK tarafından gerekli görülmesi halinde değiştirilebilir ve bu durum 15 gün içerisinde yükseköğretim kurumlarına bildirilir.

Denetim MADDE 18- (1) Bu esas ve usuller kapsamında yapılan harcamalar, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa göre denetlenir. Farabi Değişim Programının uygulanmasına ilişkin olarak yükseköğretim kurumunca yapılan iç denetim sonucunda bu esas ve usullere aykırılık teşkil eden bir hususun tespiti halinde bu durum, 4 ilgili yükseköğretim kurumu tarafından YÖK'e iletilir. Farabi Değişim Programının yükseköğretim kurumlarındaki uygulamaları, gerek görülmesi halinde ayrıca YÖK tarafından denetlenebilir. Farabi Değişim Programı faaliyetlerinde, Türk Ceza Kanunu açısından suç teşkil eden fiillerin tespiti halinde, görevliler hakkında ilgili yükseköğretim kurumu tarafından genel hükümlere göre işlem yapılır. (2) Bu esas ve usuller kapsamında yapılan harcamalar Sayıştay denetimine tabidir.

Yürürlük MADDE 19- (1) Bu esas ve usuller, 1/1/2009 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere imzalandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme MADDE 20- (1) Bu esas ve usulleri, Yükseköğretim Kurulu Başkanı yürütür.